

Achilleus' sang

af Madeline Miller, Forlaget Turbulenz, udgivet 2013, oversat fra engelsk efter *The Song of Achilles* af Rasmus Hastrup

Achilleus' sang er en roman, der er bygget over Homers Iliaden. Gennem romanen følger man Patroklos, der er fortælleren, gennem hele hans opvækst. Patroklos møder Achilleus i Phthia allerede i barndommen, og de udvikler et nært venskab. De vokser op sammen, og deres venskab udvikler sig til et kærlighedsforhold i teenageårene. Som unge voksne drager de i krig mod Troja, for at Achilleus kan opnå den ære, som han er bestemt til.

Vi befinder også i grækernes lejr ved Trojas strande. Krigen har varet i ti år, og vi er kommet indenfor i de to voksne mænds telt.

Kap 24, s. 250-251:

Jeg vågnede før daggry og mærkede efterårets første stik af kulde i luften. Det var festivaldag, høsten af de første frugter til guden Apollon. Achilleus var varm ved min side, og hans nøgne krop var tung af søvn. Der var meget mørkt i teltet, men jeg kunne lige ane hans ansigtstræk, hans stærke kæbe og hans øjnes blide rundinger. Jeg havde lyst til at vække ham og se ham slå de øjne op. Jeg havde set det tusinde tusinde gange, men jeg blev aldrig træt af det.

Jeg lod en hånd glide let hen over hans bryst og mærkede musklerne under huden. Vi var begge stærke nu efter dage i det hvide telt og ude på slagmarken; nogle gange blev jeg næsten

s. 250

chokeret, når jeg fangede et glimt af mig selv. Jeg lignede en mand, lige så bred som min far havde været, selv om jeg var meget slankere.

s. 251

Han skælvede under min berøring, og jeg mærkede begæret stige op i mig. Jeg trak tæppet væk, så jeg kunne se det hele af ham. Jeg bøjede mig ned og trykkede min mund ind mod ham i en serie af kys, der bevægede sig ned over hans mave.

Daggryet sneg sig ind gennem teltdøren. Det blev lysere. Jeg så det øjeblik, hvor han vågnede og genkendte mig. Vores lemmer gled ind mod hinanden, ad stier vi havde bevandret så mange gange før, men som stadig føltes nye.

Noget senere stod vi op og spiste morgenmad. Vi havde slået teltdøren op for at lukke lidt luft ind. En let brise smøg sig behageligt om vores fugtige hud. Gennem døren kunne vi se myrmidoner myldre frem og tilbage i færd med at udføre forskellige opgaver. Vi så Automedon løbe ned til havet for at tage en svømmetur. Vi så selve havet, indbydende og varmt af sommersolen. Min hånd hvilede på hans knæ.

Chryseis er blevet taget som krigsbytte, og Agamemnon har taget hende som sin løn. Chryses, Apollon-præsten, kommer til grækernes lejr og beder om at få sin datter, Chryseis, tilbage. Agamemnon sender ham hidsigt bort og grækerne bliver ramt af pest fra Apollon. Achilleus har indkaldt grækerne til forsamling, noget som Agamemnon burde have gjort, og spørger Calchas, spåmanden, om råd. Calchas forklarer, at Apollon er vred.

Tidligere i romanen er Briseis blevet taget som krigsbytte og givet til Achilleus som løn. Hun bor i Achilleus' og Patroklos' teltområde, og er blevet en nær veninde af parret. Særligt Patroklos er knyttet til hende, da han tit har måttet blive i lejren alene, når Achilleus er draget til kamp.

Kap 25, s. 266-271:

Calchas skyndte sig at tale videre. »For at formilde ham skal pigen Chryseis sendes hjem uden nogen løskøbelsessum til gengæld, og den høje konge Agamemnon må bede og ofre.« Han stoppede; hans sidste ord var blevet gispet frem, som om han manglede luft.

Agamemnons ansigt var brudt ud i mørkerøde plamager af chok. Det virkede som den største arrogance eller dumhed ikke at have regnet ud, at det var hans skyld, men det havde han ikke. Stilheden var så dyb, at det var, som om jeg kunne høre sandkornene under vores fødder skrabe mod hinanden.

»Tak, Calchas,« sagde Agamemnon i et tonefald, der splintrede luften. »Tak, fordi du altid kommer med gode nyheder. Sidste gang var det min datter. Dræb hende, sagde du, for du har gjort gudinden vred. Nu prøver du at ydmyge mig for øjnene af min hær.«

Han snurrede rundt mod mændene med et ansigt, der var fordrejet af vrede. »Er jeg ikke jeres general? Søger jeg ikke for, at I får mad og tøj og ære? Og er mine mycenaeanere ikke den største flok i denne hær? Pigen er min, givet til mig som belønning, og jeg giver hende ikke fra mig. Har I glemt, hvem jeg er?«

Han holdt en pause, som om han håbede på, at mændene ville råbe *Nej! Nej!* Men ingen sagde noget.

»Kong Agamemnon.« Achilleus tog et skridt fremad. Hans tonefald var roligt, nærmest fornøjet. »Jeg tror ikke, der er nogen, der har glemt, at du er leder af denne hærs kare. Men du husker tilsyneladende ikke, at vi er konger i vores egen ret, eller prinser eller familieoverhoveder. Vi er allierede, ikke slaver.« Enkelte mænd nikkede; flere ville gerne have haft modet til det.

»Nu, mens vi dør, beklager du dig over at miste en pige, du burde have accepteret løsepenge for for længe siden. Du siger intet om de liv, du har taget, eller om den pest, du har startet.«

Agamemnon udstødte en uartikuleret lyd, og hans ansigt var nu violet af raseri. Achilleus løftede en hånd.

»Jeg har ikke til hensigt at vanære dig. Jeg vil bare have pesten til at stoppe. Send pigen hjem, og få det overstået.«

Agamemnons kinder var furede af arrigskab. »Jeg forstår dig, Achilleus. Du tror, at fordi du er søn af en nereide, har du ret til at spille prins, uanset hvor du er. Du har aldrig kendt din plads blandt mænd.«

s. 266

s. 267

3/5

Achilleus åbnede munden for at svare.

»Du tier stille,« sagde Agamemnon. Hans ord skar gennem luften som et piskeslag. »Hvis du siger så meget som ét ord mere, kommer du til at fortryde det.«

»Kommer jeg til at fortryde det?« Achilleus' ansigt var helt ubevægeligt. Ordene lød dæmpet, men kunne alligevel tydeligt høres. »Jeg tror ikke, høje konger, at du har råd til at sige den slags ting til mig.«

»Truer du mig?« råbte Agamemnon. »Horte I ham ikke true mig?«

»Det er ikke en trussel. Hvad er din hær uden mig?«

Agamemnons ansigt fyldtes af ondskab. »Du har altid haft for høje tanker om dig selv,« vrængede han. »Vi skulle have ladet dig blive, hvor vi fandt dig, gemt bag din mors skorter. Og selv klædt i et skørt.«

Mændene rynkede brynene i forvirring og hviskede indbyrdes.

Achilleus' hænder hang knyttede ved hans sider; det lykkedes ham lige akkurat at beherske sig. »Det siger du bare for at fjerne opmærksomheden fra dig selv. Hvis jeg ikke havde indkaldt til dette møde, hvor længe ville du så have fortsat med at lade dine mænd dø? Kan du svare på det?«

Agamemnon skreg allerede ad ham. »Da alle disse tapre mænd kom til Aulis, knælede de for at sværge loyalitet over for mig. Alle undtagen dig. Jeg tror, vi har tolereret din arrogance længe nok. Tiden er kommet, for længst« – sagde han for at gøre nar ad Achilleus – »til at du også sværger.«

»Jeg behøver ikke vise mit værd over for dig. Over for nogen af jer.« Achilleus' tonefald var koldt, og hans hage var løftet i foragt. »Jeg er her af min egen fri vilje, og det er dit held, at jeg er det. Det er ikke mig, der burde knæle.«

Det var for meget. Jeg mærkede, hvordan mændene flyttede uroligt på sig rundt om mig. Agamemnon huggede til med det samme, som en fugl, der snupper en fisk. »Hører I hans hov-

mod?
knæle
Ac
»S
ve str
mit o
med
som
Lu
»F
som
Du k
over
A
give
»J
sine
H
Bris
tage
den
inge
F
leus
at f
me
i ar
på
kor
»
tor
bry
fals
dø

4/5

mod?» han vendte sig om mod Achilleus igen. »Du vil ikke knæle?»

Achilleus' ansigt lignede sten. »Det vil jeg ikke.»

»Så er du at regne for forræder mod denne hær, og du vil blive straffet som en. Dit krigsbytte mister du; det placeres under mit opsyn, indtil du underkaster dig og adlyder. Lad os begynde med hende pigen. Briseis, er det det, hun hedder? Hun går an som bod for den pige, du har tvunget mig til at sende tilbage.»

Luften døde i mine lunger.

»Hun er min,« sagde Achilleus. Hvert ord faldt lige så skarpt som en slagter, der skærer kød. »Givet til mig af alle grækere. Du kan ikke tage hende. Hvis du prøver, er dit liv fortabt. Tænk over det, konge, for du gør skade på dig selv.»

Agamemnons svar kom med det samme. Han kunne aldrig give sig foran en stor forsamling. Aldrig.

»Jeg er ikke bange for dig. Jeg får hende.« Han vendte sig mod sine mycenaeanere. »Hent pigen.»

Hele vejen rundt om mig sås kongernes chokerede ansigter. Briseis var krigsbytte, legemliggørelsen af Achilleus' ære. Ved at tage hende, nægtede Agamemnon Achilleus' fulde værdi. Mændene mumlede, og jeg håbede, at nogen ville protestere. Men ingen sagde noget.

Fordi han stod med ryggen til, så Agamemnon ikke, at Achilleus lagde hånden på sit sværdskaft. Jeg holdt vejret. Jeg vidste, at han var i stand til at gøre det, stødte sværdet gennem Agamemnons kujonagtige hjerte. Jeg så de modsatrettede følelser i ansigtet på ham. Jeg ved stadig ikke, hvorfor han lagde bånd på sig selv; måske ønskede han en værre straf end døden for kongen.

»Agamemnon,« sagde han. Jeg krympede mig ved hans rå tone. Kongen vendte sig om, og Achilleus prikkede en finger i brystet på ham. Kongen kunne ikke forhindre et gisp af forbløffelse. »Dine ord i dag har forårsaget din død og alle dine mænds død. Jeg vil ikke længere kæmpe for dig. Uden mig vil din hær

falde. Hektor vil kvase dig til benmel og blodigt støv, og jeg vil se på og le. Du vil komme grædende og bønfoldende til mig, men jeg vil ignorere dig. De skal alle dø, Agamemnon, på grund af det, du her har gjort.»

Han spyttede, en stor våd klat, der landede mellem Agamemnons fødder. Og så var han foran mig, forbi mig, og jeg var svimmel, da jeg vendte rundt for at følge efter ham. Jeg fornemmede myrmidonerne bag mig – hundreder af mænd, der masede sig gennem menneskemængden, hastende i retning af deres telte.

Kraftfulde skridt førte ham hurtigt hen ad stranden. Hans vrede var hvidglødende, en ild under huden. Hans muskler var så spændte, at jeg var bange for at røre ham, bange for, at de skulle sprænge som buestrengene. Han standsede ikke, da vi nåede frem til lejren. Han vendte sig ikke for at tale til mændene. Han tog fat i den ekstra teltpap, der hang foran åbningen, og rev den væk, idet han gik forbi.

Hans mund var fordrejet, grimmere og mere sammenbidt, end jeg nogensinde havde set. Hans øjne var vilde. »Jeg slår ham ihjel,« svor han. »Jeg slår ham ihjel.« Han tog et spyd og knækkede det i en eksplosion af træsplinter. Stykker faldt til jorden.

»Det var lige før, at jeg gjorde det derhenne,« sagde han. »Jeg burde have gjort det. Hvor *vover* han?« Han smed en vandkande gennem luften, så den knustes mod en stol. »Kujoner! Du så, hvordan de bed sig i læben, fordi de ikke turde sige noget. Jeg håber, han tager alt deres bytte. Jeg håber, han sluger det hele, et stykke ad gangen.«

En prøvende stemme hørtes uden for teltet. »Achilleus?«

»Kom ind,« snerrede Achilleus.

Automedon var stakåndet og stammede. »Jeg er ked af at forstyrre. Foiniks sagde, at jeg skulle blive der, så jeg kunne lytte og fortælle dig, hvad der skete.«

»Og?« sagde Achilleus.

Automedon krympede sig. »Agamemnon spurgte, hvorfor

Hektor stadig var i live. Han sagde, at de ikke har brug for dig. At du måske ikke er – det du siger, du er.« Endnu et spydskæfte splintredes mellem Achilleus' hænder. »De kommer efter Bri-seis nu.«

S. 270
↑
S. 271